Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KPSY/pbcePsychOsEP-U/26
Názov predmetu	psychológia osobnosti v edukačnom prostredí
Rozsah	1P
Počet kreditov	3
Vyučujúci	doc. PhDr. Slávka Démuthová, PhD., univ. prof. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

V priebehu semestra absolvuje študent priebežný test s otázkami s multiple choice s dotáciou 20 %. Súčasťou záverečného hodnotenia bude vypracovanie projektu na zvolenú tému s dotáciou 20 %. Záverečný test má celkové hodnotenie 60 %. Z celkového počtu 100 % je študentovi udelené výsledné hodnotenie. Klasifikačný stupeň bude určený za základe nižšie uvedenej stupnice (v %):
A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Priebežné hodnotenie

V priebehu semestra absolvuje študent priebežný test s otázkami s multiple choice s dotáciou 20 %

Záverečné hodnotenie

Súčasťou záverečného hodnotenia bude vypracovanie projektu na zvolenú tému s dotáciou 20 %. Záverečný test má celkové hodnotenie 60 %. Z celkového počtu 100 % je študentovi udelené výsledné hodnotenie.

Výsledky vzdelávania

Výsledky vzdelávania v kategóriách:
1. vedomosti: študenti získajú teoretické poznatky o psychologických smeroch, teóriách osobnosti a špecifických faktoroch rozvíjania osobnosti. Získajú teoretický základ pre poznávanie osobnostných charakteristík a naučia sa využívať didaktické a psychologické metódy vzhľadom k charakteristike osobnosti.
2. zručnosti: študenti budú vedieť analyzovať jednotlivé formy správania, konania, prežívania jednotlivých situácií v kolektíve i v individuálnych charakteristikách a naučia sa flexibilne pristupovať k žiakom.
3. profesijné kompetencie: študenti získajú odborné kompetencie adekvátne pristupovať k žiakom
4. prenositeľné kompetencie schopnosť adekvátne hodnotiť, analyzovať, primerane komunikovať a motivovať. Na základe schopnosti poznávať osobnosť dokážu rozvíjať a uplatňovať interpersonálne schopnosti v pedagogickej praxi.

Stručná osnova predmetu

1. Pojem osobnosť. Definície osobnosti a jej štruktúra v rámci jednotlivých psychologických smerov.
2. Biologický základ osobnosti. Dedičnosť, výchova a ich podiel na formovaní osobnosti.
3. Štruktúra osobnosti: potreby a pudy. Motivácia osobnosti ako činiteľ smerovania osobnosti. Zložky

motivácie, motivačné modely. Ašpirácia, výkonová motivácia, zameranosť, vôľové vlastnosti.
4. Typológie osobnosti: Pavlovov, Eysenckov prístup, Cattelov model, konštitučné typológie atď.
5. Definície schopností, empirický výskum schopností, faktorové analytické poňatie schopností. Metódy zisťovania úrovne schopností: kvantifikácia a testy. Teórie mapovania vývinu schopností.
6. Inteligencia a kreativita – definícia, história skúmania, inteligencia ako všeobecná schopnosť osobnosti; kreativita ako zvláštny komplex schopností.
7. Komplexná diagnostika osobnosti z pohľadu učiteľa. Objektívne a projektívne skúšky. Iné metódy skúmania osobnosti (analýza činnosti žiakov, rozhovor).
8. Štádia formovania osobnosti, diagnostika vývinu osobnosti. Možné odchýlky a ich rozpoznávanie z pohľadu učiteľa.
9. Základy psychopatológie osobnosti - poruchy správania, deviácie, neurotický vývin. Podpora žiaka učiteľom.
10. Chápanie osobnosti v rozličných psychologických smeroch - praktické konzekventy pre riadenie procesu výchovy. /S.Freud, C.G.Jung, A.Adler, K. horneyová, H.S.Sullivan, E. Fromm, E.H.Erikson, J. Dollard, N. E. Miller, R.B.Cattel, K.Levin, C.R.Rogers, K.Goldstein, A.H.Maslow, V.E.Frankl/.
11. Adaptačné mechanizmy osobnosti. Ego obrana.
12. Burn-out syndróm a hardiness.

Sylabus predmetu

1. Pojem osobnosť. Definície osobnosti a jej štruktúra v rámci jednotlivých psychologických smerov.
2. Biologický základ osobnosti. Dedičnosť, výchova a ich podiel na formovaní osobnosti.
3. Štruktúra osobnosti: potreby a pudy. Motivácia osobnosti ako činiteľ smerovania osobnosti. Zložky motivácie, motivačné modely. Ašpirácia, výkonová motivácia, zameranosť, vôľové vlastnosti.
4. Typológie osobnosti: Pavlovov, Eysenckov prístup, Cattelov model, konštitučné typológie atď.
5. Definície schopností, empirický výskum schopností, faktorové analytické poňatie schopností. Metódy zisťovania úrovne schopností: kvantifikácia a testy. Teórie mapovania vývinu schopností.
6. Inteligencia a kreativita – definícia, história skúmania, inteligencia ako všeobecná schopnosť osobnosti; kreativita ako zvláštny komplex schopností.
7. Komplexná diagnostika osobnosti z pohľadu učiteľa. Objektívne a projektívne skúšky. Iné metódy skúmania osobnosti (analýza činnosti žiakov, rozhovor).
8. Štádia formovania osobnosti, diagnostika vývinu osobnosti. Možné odchýlky a ich rozpoznávanie z pohľadu učiteľa.
9. Základy psychopatológie osobnosti - poruchy správania, deviácie, neurotický vývin. Podpora žiaka učiteľom.
10. Chápanie osobnosti v rozličných psychologických smeroch - praktické konzekventy pre riadenie procesu výchovy. /S.Freud, C.G.Jung, A.Adler, K. horneyová, H.S.Sullivan, E. Fromm, E.H.Erikson, J. Dollard, N. E. Miller, R.B.Cattel, K.Levin, C.R.Rogers, K.Goldstein, A.H.Maslow, V.E.Frankl/.
11. Adaptačné mechanizmy osobnosti. Ego obrana.
12. Burn-out syndróm a hardiness.

Odporúčaná literatúra

ATKINSON, R. L. 2003. Psychologie. Praha: Portál. S. 752. ISBN 80-7178-640-3.
ČEREŠNÍK, M. 2025. Psychológia osobnosti. Bratislava : Grada. S. 192. ISBN 978-80-8305-019-8. — komplexný slovenský prehľad osobnostnej psychológie od teórií po aplikácie.
DÉMUTHOVÁ, S. 2015. Úvod do psychologických vied pre pedagógov. Trnava : Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, S. 180. ISBN 978-80-8105 658.
HALL, C. S. – LINDZEY, G. 2002. Psychológia osobnosti. Bratislava: SPN: Mladé letá. S. 510. ISBN 80-08-03384-3.
JUNG, C. G. 2022. Vývoj osobnosti. Přeložil Karel PLOCEK. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-1926 2.
KASSIN, S. 2007. Psychologie. Brno: Computer Press, a. s. S. 772. ISBN 80-251-1716-2.

HAIDT, J. 2025. Úzkostná generace: jak zásadní změna v dětství způsobuje epidemii duševních nemocí. Přeložil Jan KUČERA. Bratislava: NOXI. ISBN 978-80-8254-208-3.
PAŠKOVÁ, L. - SALBOT, V. 2025. Psychológia osobnosti pre učiteľov. Banská Bystrica : Belianum – Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici. S. 224. ISBN 978-80-557-2264-1. — vysokoškolský učebný text zameraný na základné poznatky osobnosti pre pedagógov.
SALBOT, V.- PAŠKOVÁ, L. 2017. Psychológia osobnosti pre učiteľov. S. 96. ISBN 978-80-557-1291-8.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský, anglický

Poznámky

časová záťaž študenta: 90 hodín, z toho:
Prezenčné / Kombinované štúdium (P, S, C): 13 hodín
samoštúdium: 77 hodín
aktualizácia informácií, práca s legislatívou:
príprava a vypĺňovanie tlačív a formulárov:
iné: